

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з освітньої, виховної
та міжнародної діяльності

проф. Т.М. Димань

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ФАКУЛЬТЕТ

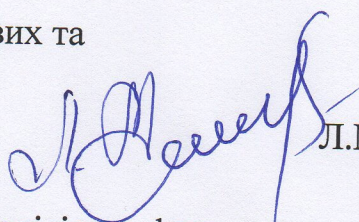
08 Право
081 Право
Перший (бакалаврський)
Права та лінгвістики

Робоча програма з навчальної дисципліни «Конституційне процесуальне право» для здобувачів вищої освіти факультету права та лінгвістики за спеціальністю 081 «Право», бакалаврський рівень вищої освіти / Укладачі. Бровко Н.І. – Біла Церква: БНАУ, 2019. – ____ с.

Розробники: Н.І. Бровко, канд.юрид.наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін
(Протокол № 1 від 29.08. 2019 р.)

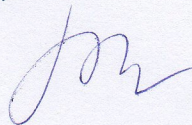
Завідувач кафедри теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін,
доцент

Л.М.Мельник

Схвалено науково-методичною комісією факультету права та лінгвістики
(Протокол № 1 від 29.08 2019 р.)

Голова науково-методичної комісії

В.Д. Борщовецька

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Конституційне процесуальне право»	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	9
6.3. Самостійна робота	10
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	11
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	12
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	12
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	13
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	15
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	16

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019–2020 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Конституційне процесуальне право» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 48 годин (лекції – 16, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 72 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань 08 «Право»	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 081 «Право»	2-й	2-й
Модулів -2		<i>Семестр</i>	
		4-й	4-й
Загальна кількість академічних годин – 120		<i>Лекції</i>	
		16 год	4 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 24	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		32 год.	8 год
		<i>Самостійна робота</i>	
		72 год	18 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення дисципліни «Конституційне процесуальне право» є формування у студентів системи знань і навичок у сфері державотворення; формування вміння правильно оцінювати конкретні конституційно–правові явища, знати та вміти правильно застосовувати відповідне конституційне законодавство; розуміти конституційне законодавство як цілісну, логічно побудовану нормативно-правову систему.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Базова навчальна дисципліна «Конституційне процесуальне право» базується на знаннях таких дисциплін, як «Теорія держави і права», «Історія держави і права» вивчена на 1-му курсі, «Конституційне право» вивчене у першому семестрі 2 курсу.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Право» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
РН 1	РН 1. Визначати вагомість та переконливість аргументів в процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин
РН 2	РН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
РН 3	РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел
РН 4	РН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
РН 5	РН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
РН 6	РН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
РН 7	РН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
РН 8	РН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
РН 9	РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
РН 11	РН 11. Володіти базовими навичками риторики
РН 12	РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної

	проблематики доступно і зрозуміло
РН 13	РН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
РН 14	РН 14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.
РН 17	РН 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
РН 18	РН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
РН 19	РН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних конституційно-правових інститутів і норм.
РН 20	РН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів суспільного життя

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Конституційне процесуальне право»

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика Конституційного процесуального права

- 1.1. Конституційне процесуальне право як галузь права, юридична наука та навчальна дисципліна
- 1.2. Організація підготовки та проведення референдумів в Україні
- 1.3. Виборчий процес
- 1.4. Державотворчий процес в Україні.

Змістовий модуль 2. Особливості конституційного процесуального права

- 2.1. Законодавчий процес в Україні
- 2.2. Конституційний процес в Україні
- 2.3. Правотворчий процес
- 2.4. Порядок реалізації деяких конституційних прав і свобод в окремих галузях державного і суспільного життя
- 2.5. Конституційна відповідальність

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика конституційного процесу												
Тема 1.1	14	2	4			8						
Тема 1.2	14	2	4			8						
Тема 1.3.	13	1	4			8						
Тема 1.4	13	1	4			8						
Разом за модуль 1	54	6	16			32						
Змістовий модуль 2. Особливості конституційного процесу												
Тема 2.1	12	2	2			8						
Тема 2.2	12	2	2			8						
Тема 2.3	14	2	4			8						
Тема 2.4	14	2	4			8						
Тема 2.5	12	2	4			8						
Разом за модуль 2	66	10	16			40						
Всього годин	120	16	32	–		72						

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1.</i>	
Загальна характеристика Конституційного процесуального права	
1.1. Конституційне процесуальне право як галузь права, юридична наука та навчальна дисципліна. Поняття, предмет і метод конституційного процесуального права. Конституційне процесуальне право як наука і навчальна дисципліна. Поняття, зміст і стадії конституційного процесу. Конституційно-процесуальні строки.	2
1.2. Організація підготовки та проведення референдумів в Україні. Поняття та види референдуму. Процедура проведення всеукраїнського референдуму. Правові наслідки всеукраїнського референдуму.	2
1.3. Виборчий процес. Виборчий процес. Стадії виборчого процесу: загальна характеристика. Особливості проведення виборів Президента України. Особливості проведення виборів народних депутатів.	1
1.4. Державотворчий процес в Україні. Державна влада як інститут конституційного права. Поняття та ознаки державних органів. Класифікація державних органів. Поняття та сутність державотворчого процесу.	1
Разом за змістовий модуль 1	6
<i>Змістовий модуль 2. Особливості конституційного процесуального права</i>	
2.1. Законодавчий процес в Україні. Поняття законодавчого процесу та види законодавчого процесу. Стадії законодавчого процесу. Суб'єкти права законодавчої ініціативи.	2
2.2. Конституційний процес. Історичні передумови конституційного процесу. Новітній конституційний процес в Україні.	2
2.3. Правотворчий процес. Поняття правотворчості. Принципи і функції правотворчості. Стадії правотворчого процесу. Правотворчість органів виконавчої влади. Правотворчість Президента України.	2
2.4. Порядок реалізації деяких конституційних прав і свобод в	2

окремих галузях державного і суспільного життя. Демократія. Поняття та характеристика демократичного ладу. Дотримання прав і свобод людини в Україні. Проблеми порушення та посягання на права людини і громадянина в Україні.	
2.5. Конституційна відповідальність. Конституційно-правова відповідальність: підстави і види. Специфіка конституційно-правової відповідальності. Конституційно-правова відповідальність: підстави і види.	2
Разом за змістовий модуль 2	10
Всього	16

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1.</i>		
Загальна характеристика конституційного процесуального права		
1	1.1. Поняття, предмет і метод конституційного процесуального права. Конституційно-процесуальні норми. Конституційно-процесуальні відносини. Конституційне процесуальне право як наука і навчальна дисципліна. Поняття, зміст і стадії конституційного процесу. Конституційні процесуальні строки.	4
2	1.2. Поняття та види референдуму. Процедура проведення всеукраїнського референдуму. Правові наслідки всеукраїнського референдуму.	4
3	1.3. Виборчий процес. Стадії виборчого процесу: загальна характеристика. Особливості проведення виборів Президента України. Особливості проведення виборів народних депутатів.	4
4	1.4. Державна влада як інститут конституційного права. Поняття та ознаки державних органів. Класифікація державних органів. Поняття та сутність державотворчого процесу.	4
Разом за змістовий модуль 1		16
<i>Змістовий модуль 2. Особливості конституційного процесуального права</i>		
5	2.1. Особливості законодавчого процесу в Україні. Поняття законодавчого процесу та види законодавчого процесу. Стадії законодавчого процесу. Суб'єкти права законодавчої ініціативи.	2
6	2.2. Історичні передумови конституційного процесу. Новітній конституційний процес в Україні.	2

7	2.3. Особливості правотворчого процесу. Поняття правотворчості. Принципи і функції правотворчості. Стадії правотворчого процесу. Правотворчість органів виконавчої влади. Правотворчість Президента України.	4
8	2.4. Порядок реалізації деяких конституційних прав і свобод в окремих галузях державного і суспільного життя. Демократія. Поняття та характеристика демократичного ладу. Дотримання прав і свобод людини в Україні. Проблеми порушення та посягання на права людини і громадянина в Україні.	4
9	2.5. Конституційна відповідальність. Конституційно-правова відповідальність: підстави і види. Специфіка конституційно-правової відповідальності. Конституційно-правова відповідальність: підстави і види.	4
Разом за змістовий модуль 2		16
Всього		32

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	Субекти конституційного процесуального права.	8
2	Загальна характеристика Декларації про державний суверенітет України.	8
3	Особливості проведення виборів Президента України та народних депутатів.	8
4	Дотримання прав і свобод людини в Україні.	8
5	Конституційна реформа в Україні.	8
6	Демократія. Поняття та характеристика демократичного ладу.	8
7	Прийняття нормативно-правових актів вищими органами влади в Україні.	8
8	Проблеми порушення та посягання на права людини і громадянина в Україні.	8
9	Норми конституції, які передбачають конституційну відповідальність	8
Всього годин		72

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Завдання 1.

Поясніть, чи є суб'єктами конституційного процесу іноземці. Поясніть свою думку.

Завдання 2.

Чи виступає суб'єктом конституційного процесу Україна як держава? Чому ?

Завдання 3.

Опишіть права та обов'язки Верховної Ради України як суб'єкта процесу.

Завдання 4.

Реальність проведення всеукраїнського референдуму у сучасних умовах.

Завдання 5.

Поясніть процедуру проведення Всеукраїнського референдуму

Завдання 6.

Поясніть за якою системою відбуваються вибори до Верховної ради України?

Завдання 7.

Назвіть та охарактеризуйте відповідальність за порушення виборчого законодавства України.

Завдання 8.

Поясніть як відбулось проголошення незалежності України.

Завдання 9.

Поясніть, що призвело до появи нової держави – України.

Завдання 10.

Охарактеризуйте ситуацію на політичній арені при Радінському Союзі та після прийняття Декларації про державний суверенітет України

Основні питання до курсу дисципліни

1. Норми конституційного процесуального права.
2. Конституційне процесуальне право як наука та навчальна дисципліна
3. Поняття та види форм безпосереднього народовладдя в Україні
4. Порядок проведення виборів Президента України. Процедура вступу на пост новообраного Президента України.
5. Порядок проведення референдуму в Україні.
6. Процедура реалізації особистих прав і свобод людини і громадянина в Україні.
7. Порядок реалізації політичних прав і свобод громадян України.
8. Формування парламентського права у процесі державотворення.
9. Перспективи розвитку парламентаризму як форми правління в Україні.
10. Поняття законодавчого процесу та законодавчої процедури.
11. Процедура внесення змін і доповнень до Конституції України.

12. Організація взаємодії Президента України з Кабінетом Міністрів України, з законодавчою владою, судовою владою, органами місцевого самоврядування.
13. Акти Кабінету Міністрів України.
14. Порядок підготовки та прийняття актів місцевих рад.
15. Відносини місцевих рад з місцевими державними адміністраціями.
16. Побудова громадянського суспільства в Україні.
17. Демократія. Поняття та характеристика демократичного ладу.
18. Дотримання прав і свобод людини в Україні.
19. Проблеми порушення та посягання на права людини і громадянина в Україні.
20. Поняття конституційного процесуального права. Етапи конституційного процесу в Україні.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Застосовуються лекції-бесіди, лекції- диспути.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних завдань – індивідуальних та в групах; конференцій; рольових ігор.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Конституційне процесуальне право» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової

присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, лабораторні роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки,

	недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$\text{БПК} = \frac{\text{САЗ} \times \text{max ПК}}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	

60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-технічна документація;

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Декларація про державний суверенітет України // Відомості Верховної Ради УРСР,- 1990,- №31. Ст. 429.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12>
2. Акт проголошення незалежності України // Відомості Верховної Ради України - 1991.-№ 38,- Ст. 502
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>
3. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. - К.: Право, 1996. - 36 с.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
4. Виборчий кодекс України України 01.01.2020.
5. Закон Української РСР Про свободу совісті та релігійні організації // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1991. - № 25. - Ст.283.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12>
6. Закон України. Про державний кордон України. // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 2. - Ст.5.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>
7. Закон України. Про громадські об'єднання// Відомості Верховної Ради України. - 2013. - № 1 ст.1. – зі змінами 2013-2014р.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
8. Закон України. Про національні меншини в Україні. // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 36. - Ст.529.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>
9. Закон України. Про статус народного депутата України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1993, N 3, ст. 17
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>
- 10.Закон України. Про комітети Верховної Ради України // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 19. - Ст.134
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0>
- 11.Закон України. Про Конституційний Суд України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 49.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>
- 12.Закон України. Про місцеве самоврядування в Україні // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 24. - Ст.170
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
- 13.Закон України. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 20. - Ст.99
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-вр>
- 14.Закон України. Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 29. - Ст.191.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/90/98-вр>
- 15.Закон України. Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим. // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 5-6. - Ст.43.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/350-14>

16. Закон України. Про столицю України - місто-герой Київ // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 11,- Ст.79.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/401-14>
17. Закон України. Про правовий режим воєнного стану // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 28. - Ст.224.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
18. Закон України. Про громадянство України. // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 13.- Ст.3.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>
19. Закон України. Про політичні партії в Україні // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 23. - Ст.118.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>
20. Закон України. Про біженців та осіб які потребують додаткового та тимчасового захисту. // Відомості Верховної Ради України. - 2012. - № 16. - Ст.146.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>
21. Совгіря О. Конституційно-процесуальне право України як навчальна дисципліна: перспективи формування / О. Совгіря // Вісник Конституційного Суду України. - 2015. - № 4. - С. 142-146.
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vksu_2015_4_21
22. Актуальні проблеми сучасного конституційного права України : збірник наукових праць / відп. ред. академік НАН України Ю. С. Шемшученко та доктор юридичних наук, професор О. В. Батанов. — К. : Вид-во «Юридична думка», 2014. — 458 с.
https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Maid_2014_2.pdf
23. Шемшученко Ю.С. Конституційний процес у незалежній Україні.«Право України»в. -№7. 2014.
https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravoukr_7_14/Shemshuchenko_7_14/
24. Нестерович В.Ф. Виборче право України. Навчальний посібник. 2017. - 580с.
https://www.academia.edu/37273294/Виборче_право_України_Підручник
25. Нестерович В.Ф. Практикум з Конституційного права України. Практичний посібник. 2018. - 640с.
https://www.academia.edu/36970144/Практикум_з_Конституційного_права_України
26. Сучасний конституціоналізм: проблеми теорії та практики С89 (до 20-ї річниці Конституції України): матеріали наукового семінару (24 червня 2016 р.) / упор. М. В. Ковалів. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 372 с.
http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/biblioteka/nauk_konf/seminar_24_06_2016.pdf

Додаткова література

1. Конституційне право України: прагматичний курс : навч. посіб. / М. В. Афанасьєва, Ю. Ю. Бальцій, Ю. Д. Батан [та ін.] ; за заг. ред. М. В. Афанасьєвої, А. А. Єзерова ; тех. ред. Ю. Д. Батан. — Одеса : Юридична література, 2017 — 256 с.
<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/7800/Konst%20pravo%20pragmat%20kurs.pdf?>
2. Конституційне право України : навч. посібник [для підгот. до іспиту за кредитно-модульною сист. навчання]. — 2-е вид., перероб. і доп. / В. О. Боняк, В. А. Завгородній, А. В. Самотуга, Л. А. Філянїна. — Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. — 293 с.
http://shron1.chtyvo.org.ua/Boniak_Valentyna/Konstytutsiine_pravo_Ukrainy.pdf
3. Конституційне право України : посіб. для підготовки до іспитів / Ю. Г. Барабаш, Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин та ін. — 3-тє вид., переробл. та допов. — Х. : Право, 2016. — 346 с.
<https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/198/1-24.pdf>
4. Конституційне право України : підруч. / До 20-ої річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України / В. Л. Федоренко. — К.: Видавництво Ліра-К, 2016. — 616 с.
<http://lira-k.com.ua/preview/12053.pdf>
(бібліотека БНАУ)
5. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. / О. В. Совгиря, Н. Г. Шукліна.— Київ.: Юрінком Інтер, 2018. — 556 с.
<http://nsj.gov.ua/files/1562065972Конституційне%20право%20України.%20Повний%20курс.pdf>
6. Щорічна інформаційна доповідь Конституційного Суду України за 2018 рік
http://ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/dopovid_2018.pdf
7. Совгиря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс. Навчальний посібник. Київ - 2018 .556 с.
<http://nsj.gov.ua/files/1562065972Конституційне%20право%20України.%20Повний%20курс.pdf>

Адреси сайтів в INTERNET

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України <https://www.president.gov.ua/>
2. Офіційний портал Верховної Ради України rada.gov.ua/
3. Офіційний портал Центральної виборчої комісії www.cvk.gov.ua/

4. Офіційний портал Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини ombudsman.gov.ua/ua/page/secretariat/
5. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Національна Парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua/>
7. Центр європейського і порівняльного права <http://www.ecle.gov.ua/>
8. Центр розвитку українського законодавства <http://www.ulde.kiev.ua/news.php>